Helsingissä

5.11.2024

TAIDEYLIOPISTO
PL 1
00097 Taideyliopisto

KONSTUNIVERSITETET
PB 1
00097 Konstuniversitetet

UNIVERSITY OF
THE ARTS HELSINKI
PO Box 1
FI-00097 Uniarts

+358 9 7258 0000
www.uniarts.fi

Taideyliopiston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lukiolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa Taideyliopistolta 23.10.2024 koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista (HE 159/2024 vp).
Kirjallinen lausunto on pyydetty toimitettavaksi osoitteeseen siv@eduskunta.fi viimeistään keskiviikkona 6.11.2024 kello 12.00.

Taideyliopisto kiittää mahdollisuudesta antaa asiasta asiantuntijalausunto. Yliopisto on lausunnossaan keskittynyt erityisesti taito- ja taideaineita koskeviin esityksiin. Yleisesti yliopisto on esittänyt näkemyksensä valmisteluun 4.6.2024 toimittamassaan lausunnossa (liitteenä).

Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset
Yliopisto kannattaa ehdotettuja muutoksia. Oppimisen tuen jatkuminen yläkoulun jälkeen myös lukiossa kaikille sitä tarvitseville on tärkeää. Erityisen tärkeänä näemme maahanmuuttotaustaisten oppilaiden erilaiset tukimuodot. Tiedonsiirto erityisen tuen tarpeesta perusopetuksesta lukiokoulutukseen on varmasti järkevää koulutuksen tarjoajalle ja käytäntö voi olla hyödyllinen myös opiskelijalle itselleen. Tiedonsiirron tulisi kuitenkin edellyttää huoltajan ja opiskelijan suostumusta.

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset
Yliopisto pitää tärkeänä sitä, että taitoaineiden merkitys tunnistetaan ja tunnustetaan osana ylioppilastutkintoa. Ehdotettu lakimuutos on merkittävä ja toivottu, koska se mahdollistaa musiikin, kuvataiteen ja liikunnan mukaan ottamisen osaksi ylioppilastutkintoa. Tämä nostaa ja selkeyttää näiden aineiden asemaa huomattavasti ja antaa näissä aineissa osaaville mahdollisuuden osaamisensa tunnistamiseen osana yo-tutkintoa.

Näkemyksemme mukaan taito- ja taideaineiden sisällyttämisen ylioppilastutkintoon tulisi tarkoittaa myös sitä, että jatkossa näiden aineiden arvosana peruskoulun päättötodistuksessa vaikuttaisi lukioon pääsyyn eli vaikuttaisi osaltaan arvosanojen keskiarvoon.

Taito- ja taideaineiden yo-kokeiden suunnittelussa pidämme tärkeänä, että kunkin oppiaineen, esimerkiksi musiikin osalta musiikkikasvatuksen, asiantuntemus on laajasti ja vahvasti edustettuna yo-kokeen suunnittelussa (sisältö, arviointi) myös suunnitteluvastuun siirtyessä opetushallitukselta ylioppilaslautakunnalle ja että

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/f7f85c21-0cfe-4fd4-a4ec-8649be5659c3
visma sign
www.vismasign.com

tehtäväformaatin kokeilulle, kommentoinnille ja jatkokehittämiselle varataan riittävästi aikaa ja resursseja.

Ylioppilaskoemahdollisuus näyttäisi tällä erää koskevan vain niitä taide-ja taitoaineita, joita opetetaan pakollisina oppiaineina ensimmäisen ja toisen asteen opetuksessa. Tämä ratkaisu kaventaa ylioppilastutkinnon osaksi sisällytettävät vaihtoehdot kahdeksasta diplomista kolmeen taito- ja taideaineeseen. Vaikka ratkaisu on perusteiltaan ymmärrettävä, on tärkeää, että jatkossa myös muissa taide- ja taitoaineissa lukiodiplomia kehitetään edelleen ja niiden asemaa pyritään vahvistamaan sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa hallitusohjelman kirjausten mukaisesti.

Lukiodiplomin vaikuttavuuden kannalta pidämme edelleen keskeisenä, että korkeakoulut olisivat mukana kehittämässä näyttöjä ja diplomin sisältöjä, jotta voidaan varmistaa, että saatu osaaminen voitaisiin huomioida korkeakoulujen omissa valintaperusteissa. Taideyliopisto haluaa edelleen ilmaista kiinnostuksensa osallistua tähän kehittämistyöhön yhdessä muiden taidekentän toimijoiden kanssa.

Kaarlo Hildén
Rehtori

Milla Vaisto-Oinonen
Vastaava opintopäällikkö

JAKELU:
Johtoryhmä
Opetuksen varadekaanit
Opintopäälliköt
Hakijapalvelut
Ylioppilaskunta
Kirjaamo

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/f7f85c21-0cfe-4fd4-a4ec-8649be5659c3
visma sign
www.vismasign.com

Helsingissä

4.6.2024

TAIDEYLIOPISTO
PL 1
00097 Taideyliopisto

KONSTUNIVERSITETET
PB 1
00097 Konstuniversitetet

UNIVERSITY OF
THE ARTS HELSINKI
PO Box 1
FI-00097 Uniarts

–

+358 9 7258 0000
www.uniarts.fi

Taideyliopiston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön (https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=a756b0fe-05b6-4baf-955f-514767e8413c). Taideyliopiston lausunto on viety lausuntopalvelu.fi:hin 4.6.2024.

Taideyliopisto lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle seuraavasti.

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta:
Taideyliopisto kiittää mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esitystä.

Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset
Taideyliopisto kannattaa tehtyä ehdotusta ja näkee sen perusteet tärkeinä. On tärkeää, että lukio-opiskelijan oikeus sekä erityisopetukseen että laajempaan tukeen turvataan opintojen aikana. Erityisen tärkeänä näemme maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden erilaiset tukimuodot. Suomalaisen korkeakoulutuksen diversiteetin kannalta on tärkeää, että maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden määrä korkeakoulutuksessa kasvaa tulevina vuosina.

Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset
Taideyliopisto kannattaa esitettyjä säädösehdotuksia.

Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset
Taideyliopisto suhtautuu ehdotukseen englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta varauksellisesti. On ymmärrettävää, että suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestäminen englannin kielellä palvelisi erityisesti englanninkielisessä tai kaksikielisessä perusopetuksessa opiskelleita, kuten esimerkiksi suomalaisia paluumuuttajia sekä vanhempien työn vuoksi Suomeen muuttaneita nuoria, joilla englanti on ollut koulukieli. Tämä ryhmä vaikuttaa kuitenkin kooltaan melko rajatulta ottaen huomioon sen resurssitarpeen, jonka englanninkielisen lukio-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/[redacted]
visma sign
www.vismasign.com

opetuksen järjestäminen suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen rinnalla aiheuttaisi tätä vastuuta haluaville lukioille. Englanninkielistä opetusta on jo tarjolla IB-lukioiden järjestämänä ja IB-tutkinnon suorittaneet löytävät hyvin korkeakoulujen tarjonnan sekä koti- että ulkomailla.

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset
Taideyliopisto kannattaa muutamin varauksin ylioppilastutkintoa koskevan lain muutoksia, joiden perusteella kokelailla olisi jatkossa mahdollisuus suorittaa taito- ja taideaineen (musiikki, kuvataide) koe osana ylioppilastutkintoa. Yliopisto pitää tärkeänä sitä, että taitoaineiden merkitys tunnistetaan ja tunnustetaan osana ylioppilastutkintoa.

Lain 4 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että kokeisiin voi sisältyä suullisia tehtäviä ja valmistavia näyttöjä. Valmistavilla näytöillä viitataan sellaisiin taiteellisiin ja taidollisiin näyttöihin, joita voisi sisältyä taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden suorituksiin. Uudistuksen seurauksena taito- ja taideaineille tulisi selkeä asema lukiokoulutuksessa ja osana ylioppilastutkintoa, ja taito- ja taideaineiden opiskelijoilla olisi laajemmat mahdollisuudet osoittaa osaamistaan.

Taideyliopiston varauksellisuus liittyy siihen, että hallituksen esitys poikkeaa hallitusohjelman kirjauksesta, jonka mukaan lukiodiplomeille luodaan valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla. Tämä ratkaisu näyttää kaventavan ylioppilastutkinnon osaksi sisällytettävät vaihtoehdot kahdeksasta diplomista kolmeen taito- ja taideaineeseen.

Lukiodiplomin vaikuttavuuden kannalta olisi jatkossa keskeistä, että korkeakoulut olisivat mukana kehittämässä näyttöjä ja diplomin sisältöjä, jotta voidaan varmistaa, että saatu osaaminen voitaisiin huomioida korkeakoulujen omissa valintaperusteissa.

Taideyliopisto ehdottaa, että esityksen jatkovalmistelussa kiinnitetään enemmän huomiota hallitusohjelmakirjauksen mukaiseen toimintatapaan, joka pitää sisällään vähintään kaikki nykyiset valittavissa olevat diplomit ja tunnistaa taito- ja taideaineille ominaisen työskentelyn ja arvioinnin nyt esitettyä vahvemmin.

Taideyliopisto haluaa myös ilmaista kiinnostuksensa osallistua tähän kehittämistyöhön yhdessä muiden taidekentän toimijoiden kanssa.

Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset
Taideyliopisto kannattaa esitettyjä muutoksia.

Kaarlo Hildén
Rehtori

Milla Vaisto-Oinonen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/[illegible]
visma sign
www.vismasign.com

Vastaava opintopäällikkö

JAKELU:
Johtoryhmä
Opetuksen varadekaanit
Opintopäälliköt
Hakijapalvelut
Ylioppilaskunta
Kirjaamo

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/[illegible]
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side
Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

MILLA TALVIKKI VAISTO-OINONEN
Taideyliopisto, FI25003056, PL 1, 00097, Taideyliopisto
d1d9bbf3-d13c-46e9-bc60-6c340545531d - 2024-06-04 17:11:33 UTC +03:00
BankID / MobileID - 69e92304-d92d-481d-91b4-41d7d72786a1 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KAARLO JUHANI HILDÉN
Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Taideyliopisto
280223fc-08d3-4db4-bd17-72adc964334c - 2024-06-04 17:19:18 UTC +03:00
BankID / MobileID - 3babe33b-1367-4ca6-8632-f78e09c74779 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

KAARLO JUHANI HILDÉN
Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Taideyliopisto
5d8387e2-57a5-4823-ac18-7cbbb26a9861 - 2024-11-06 08:19:10 UTC +02:00
BankID / MobileID - e6a9ded7-0c52-43d9-a867-e80924c054b1 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MILLA TALVIKKI VAISTO-OINONEN
Taideyliopisto, FI25003056, PL 1, 00097, Taideyliopisto
339f9600-c686-41bb-934c-f7a507b6900d - 2024-11-06 08:48:46 UTC +02:00
BankID / MobileID - aa2228aa-5aa9-449d-abd3-365406ae8e08 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende